

Prologus

Eiusdē Reuerendissimi patris: dñi Hugonis Cardinalis: Ep̄le beati Hieronymi ad Paulinū de omnib⁹ diuine historie libris: Expositio Ca. I.

Frater Ambrosi⁹ rē. Premittit autē epi- stola Hieronymi ad Paulinū: que dici potest

Fra si p̄ / mī si / ue p̄ci / p̄si ga / leatū. Sicut enī galea ceteris armis suppo- nitur ⁊ supereminet: ita hoc p̄mū omni- bus libris sacre sc̄ptu- re p̄ponit. In quo Hieronym⁹ p̄mo cō- munit scripturā mul- tipliciter commēdat. Secūdo sacra sc̄ptu- ram specialit̄ cōmen- dans locum excellen- tissimum obtinere de- monstrat. Tertio a se remouens arrogantie suspicionem ⁊ doctri- nam m̄ḡorū laudat. Quarto inuehit p̄tra m̄ḡos indoctos: qui prius sunt canalis q̄ concha: et p̄tra expo- nentes sacra scriptu- ram ex sensu s̄to: non iuxta sanctorū aucto- ritatē: ⁊ etiam contra illos q̄ student philo- sophis: sacre sc̄pture studijs p̄termissis. Quinto priam ma- teriam omniū librorū sacre sc̄pture breuit̄ ostendit. Dicit ergo: **Frater Ambrosi⁹ rē.** a **Fide. i. certitudi- nem.** b **Fidel. i. fi- delitatis.** c **Neces- situdo. i. amoris vin- culum indissolubile.** d **Humano. i. chari- tatē.** e **Subdola. i. ficta.** f **Sed dei t̄- mor.** Poeta: **Nō odi- um fecere met⁹: nō or- ta resoluit.** Gratia di- ligim⁹ parit: paritq̄ timemus. Ipse me- tus sit noster amor. g **Studia. i. amor.** h **Legim⁹.** Dic inci- pit generalis cōmen- datio scripturę.

Epistola beati Hierony- mi ad Paulinū presbyterū de omnibus diuine historie libris: Incipit.

Eiusdem Epistole Ca. I.

Frater Ambrosi⁹

tua mihi munuscula perfe- rens: detulit et suauissimas litteras: que a p̄ncipio ami- citiarum fidem probatę iam fidei et veteris amicitie no- ua p̄ferebāt. Tera enim illa necessitudo est et christi gl̄- tino copulata: quā nō vtili- tas rei familiaris: nō presen- tia t̄m̄ corporū: nō subdola ⁊ palpās adulatio: sed dei ti- mor et diuinarū scripturāū studia conciliant. Legimus in veterib⁹ historijs quosdā iustrasse prouincias: n̄duos adijisse p̄p̄los: maria trans- iisse: vt eos quos ex libris nouerāt: cōram q̄z viderēt. Sic pythagoras memphiticos vates: sic plato egyptū et archytam tarentinū: eandemq̄ oram italię: que quondā magna gr̄cia dice- bat: laboriosissime peragra- uit: vt qui athenis m̄ḡr erat

di q̄ cum nudis luctari debem⁹: qz si vestit⁹ quiscq̄ cum nudo p̄gredit: citi⁹ ad terrā deijcit: qz habet vñ teneat. Tñ de brō Gregorio dicit: qñ accedebat ad studendum: dicebat illum versum: Declinate a me maligni rē. o **Maioze mente: id Ps. 118.** est maioris mentis fuit tunc q̄ prius. Simile. ij. Regl. iij. a.

et potēs: cuiusq̄ doctrinas academię gymnasia p̄sona- bāt: fieret peregrin⁹ atq̄ di- scipulus: malēs aliena vere- cūde discere q̄ sua impudē- ter ingerere. Beniq̄ cū l̄ras q̄si toto orbe fugietes p̄seq̄t: capt⁹ a piratē ⁊ venūdat⁹: eti- am tyrāno crudelissimo pa- ruit: captiu⁹ vincit⁹ ⁊ seru⁹: tñ qz p̄bs maioze mēte se fuit. Ad titūm iuuim lacteo elo- quētię fonte manātē: de vlti- mis hispanię galliarūq̄ si- nib⁹ q̄sdā vēisse nobiles legi- mus: ⁊ q̄s ad p̄tēplationē sui roma nō traxerat: vni⁹ hoīs fama perdurit. Habuit illa etas inauditū oib⁹ sc̄culū cele- brandūq̄ miraculū: vt vrbē tātā igressi: aliud ēx vrbē q̄- rerent. Apollonius: siue ille mag⁹ vt vulg⁹ loq̄t: siue p̄bs vt pythagorici tradūt: intra- uit p̄rsal: p̄trāsuiit caucasū / albanos: scythas / massage- tas: opulentissima indię re- gna penetrauit: et ad extre- mū latissimo physon amne transmissio puenit ad brach- manas: vt hiarcham in thro- no sedētē aureo: ⁊ de tantali fonte p̄dātē: inf̄ paucos di- scipulos de natura / de mo- rib⁹ ac siderū cursu audiret docentē. Inde p̄ elāmitas / bābylonios / chāldēos / mē- dos / assyrios / p̄rthos / sy- rōs / p̄hēnicēs / arābes / pa- lestinos / reuersus alexātri- am / perrexit ethiōpiam: vt gymnosophistas et famosis- simam solis mēsam videret

David p̄ficiēs ⁊ sem- per seipso robustior. Et ē mod⁹ loq̄ndi: vt **Wulter** egregia for- ma. i. egregię formę. **Al** maioze mēte se. i. illo q̄ emit. **Al** maioz emēte se. p̄ **Ad** t̄- tū: id ē philosophum. q̄ **Celebrandū: id est memorādū.** r **Ex- tra: id est p̄ter.** s **Perias: id est po- pulos.** t **Caucasū: id est montē.** v **Al** Al. t̄masoe banos: populos. r emente **Scythas: populos.** y **Massagetar: po- pulos.** z **Physon amne. i. flumine.** a **Transmisso. i. trāsito.** b **Ad brachmanas: id ē p̄los.** c **Hiar- cham. i. p̄bm.** d **Et de tantali fonte. i. sapia seculi: sic d̄r: qz semp sui sitim parit.** **Tāta- lus a labris sitiens fu- gientia captat: Flu- mina. Duo plus sunt potē pl⁹ sitium aque.** **Sacra sc̄ptura satiat: qz ē pute⁹ aq̄rū viuē- tū.** **Sz puteus altus est: vt haurire q̄s ne- queat sine hauritorio charitatis: In malū uolā enī aiām nō in- troibit sapia.** **Sap. j. a. Hęc sola litterarū facit.** **Unde Hiero⁹.** **Mescit litteras: qui sa- cras igrat.** e **Por- tantem: discipulos su- os.** f **Elamitas: po- pulos.** g **Babylo- nios: p̄los.** h **Chā- ldēos: populos.** i **Edesos: populos.** k **Assyrios: populos.** l **Parthos: p̄p̄los.** m **Syros: populos.** n **Phēnicēs: popu- los.** o **Arābes: po- pulos.** p **Palesti-**

nos: p̄los. q **Alexātriā: ciuitatē.** r **Ethiōpiā: regionē sc̄z.** s **Et gymnosophistas: id est p̄bos studio luctantes.** t **Famosissimā.** Legit in **Valerio maximo: qz cū qdā eme- ret iactū retis a q̄busdā piscantib⁹ in mari iux̄ tēplū delphici apollinis: et p̄igit qz piscatores in illo iactu mēsam aureā ex- traxerūt. Emptoz iact⁹ eā voluit h̄re: Piscatores p̄dixerūt: dicentes t̄m̄ de piscib⁹ incessisse pactionē. Tādē in hęc ces- sere sniam: qz septē sapiētes p̄sulerent sup̄ h̄ cui⁹ esse deberet. Sapiētes vō sup̄ h̄ oraculū apollinis petierūt: Et r̄sū est eis: vt sapientissimo oim daret. Et ita p̄silio illoz septē sapientū**

Galertus li. 4. Et Valertius in vita Valertis

data ē r psecrata illa mensa apollini. a In sabulo. i. i litro re fabuloso vbi erat templū apollinis. Et sup b tāta excreuit fama q apollini ad eā vidēdā p̄xit. Dicit tñ qdā : q ser sapiētū illoz adiudicauerūt eā soloni: q erat septim⁹: quē sapiētissimū reputabāt: s; ipse dedit eaz apollini q honozē ei fecerat. v Plenissi me: de phis scz ita se/ quēbus litteras per ozbem terrarū.

Expositio Ca. II.

Quid loquar. In h secūdo ca. comēdat

specialit sacrā scriptu ram a viri scis qui in ea laborauerunt.

o Clas electionis. Act. ix. c. e. Hagl ster. ij. Timoth. j. c.

f Hospit. i. chisti. s. Quert. ij. Cor. v. a. h. Ascendit. Gal. j. d. i. hebdo

adis. i. veteri testamē ti: cui defuit hebdo/ as. i. septenarius.

k Ogdoadis. i. noui testamēti: cui defuit ogdoas. i. octonari/ us. p̄ octauā resurre ctionis. Vel hebdo/ dis. i. septenarij: r og doadis. i. octonarij: et tūc p̄struūt cū hoc ablatiyo mysterio.

l Instruēdus: in h q̄ intelligit p mansionē septes r octo dierum apud petrū se p̄stitu tū doctores veteri ac noui testamēti. Alit esset hūi qd̄ d̄r Gal. j. d. Veni videre pe trū. Interliū. nō di scere. m Post an nos. i. a p̄uersiōe pau li. f. ānos. xij. Gal. ij. a. n. Exposuit: id ē p̄tulit. o Ener gie. i. interioris opa tionis: ab en qd̄ ē in: et erge qd̄ ē labor si ue opatio p̄ Eschi nes: orator. q Rho di: insula. r Lau dātib⁹: eā. s. p̄ sam audisset. Eschi nes et demosthenes fuerūt duo oratores adimutē altercantes: vt sepe faciūt rhero res et poetē: Eschi nes victus: postea eschine exulāte apud rhodos insulā: cū legeret oratio illa q̄ vic⁹ fuit: comēdauit orionē demosthenis: dicit: s. Quid si rē. Et fuit laus ma gna ab hoste laudari. S; eschines in h laudabilior fuit: qz in hoc ostēdit ipse oēs iuidiam a se penitus relegatam.

h Ec h dico. In h. ca. iij. remo/ Expo. Ca. III.

uēs a se arrogāte suspitiōnē / comēdat ingroz do/

in sabulo. Inuenit ille vir vbiqz qd̄ disceret: r sp̄ pfici/ gnis/ sp̄ se melior fieret. Scri psit super h plenissime octo volumib⁹ philostrat⁹. Ca. II

Quid loquar d̄ seculi

choib⁹: cū apls paul⁹ vās electiōis et mā/ gster genū: q d̄ sciētia tāti

in se hospiti loqbat: An ex/ perimētū quērit ei q̄ in me loquit chris⁹: Post dama/ scū arabiaqz lustratā: ascen dit hierosolymam vt vide/ ret petrū: r māsit apud eum diebus q̄ndecim (Hoc enī mysterio hebdoadis r og doadis futur⁹ gentiuz p̄di cator instruēdus erat) Kur/ sūqz p̄st ānos quattuorde cim: assūpto barnabar tito: n̄ exposuit cū aplis euāgelii: ne forte i vacuū curreret aut cucurrisset. Habet nescio qd̄ latet ep̄y eias enērgie viua vox: r i aures discipu li d̄ auctor ore trāsūsa forti us sonat. Un̄ r eschines cū rhodi exularet: r legeret illa demosthenis oio quaz ad uersus eū habuerat: miran tib⁹ cūcl atoz laudātib⁹: su spirans ait: Quid si ipsam audisset bestia: sua vba re sonantem? Ca. III.

Ec hoc dico: q̄ sit in me aliqd̄ tale: qd̄ vel possis vel velis

v discere: sed quo ardoz tuus et discendi studiū etiā absqz nob p se pb̄ari debeat. In/ geniū docile et sine doctore laudabile ē. Non qd̄ iueni/ as: sed qd̄ gras p̄sideram⁹.

o Döllis cera r ad formādū b facilis: etiā si artificē r plā/

ste cessent man⁹: tñ v̄tute to/ tū est q̄qd̄ esse p̄t. Paul⁹ aplus ad pedes gamalielis legē moysi r p̄phetas didi/ cisse se glōriat: vt armat⁹ spi ritualib⁹ telis: postea doceret p̄fideter: Arma enim nōstre militiē nō carnalia sūt: s; po/ tentia deo: ad destructionēz mūnitionū: cogitatioēs de/ struētēs: r omnē altitudinē extollētē se aduersus scien tiam dei: r captiuātes omnē intellectū ad obediēdū chri sto: r pati subiugare cunctā inobediētā. Timotheū scri bit ab infantia sacz lris eru ditū: r hortat ad studiū le ctiois: ne negligat gras que data sit ei p̄ impositionē ma nus p̄sbyterij. Tito p̄cipit: vt int ceteras v̄tutes episco pi: que breui sermōne depin xit: sciētā qz i eo eligat scri pturaz: obtinētē inquit eū q̄ fm doctrinā est fidelē sermo nē: vt potēs sit exhortari in doctrina sana: r p̄radicen tes reuincere. Ca. III.

Anctā q̄ppe rustici/ tas solū sibi p̄dest: r q̄tū edificat ex vite merito ecclesiā chisti: tñ no/ cet si destrūctib⁹ nō resistat.

o Malachias p̄pha: imo p̄r malachia dñs interrogauit sacerdotes legem. Intm̄ sa/ cerdotis officū est: infroga tū r̄ndere d̄ lege. Et i Deu/ teronomio legim⁹: Infroga patrē tuū r annūciabit tibi: seniores tuos r dicent tibi. In p̄s qz centesimo octauo decio: Cantabiles mibi erāt iustificatioēs tuę i loco pere grinatiois meę. Et i descri/

tufticiam simplicem r eruditam: eruditam p̄ferens. Un/ de Blo. sup. j. Timoth. v. Innocens p̄uersatio q̄tum pro dest exēplo: tñ nocet silētio. r Si nō resistat: cū possit. s. Per malachia. j. et. ij. r Sacerdotes. Ibi glo. Si sacerdos d̄ lege infroget/ doceat: resistentes puincat: alioqn frustra iactat dignitatē: cui⁹ ū exhibet opationē. v Deu/

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

trinā. Pa⁹ enī debet qd̄ discere a mgris q̄ docere: Et fre quens exercitatio discipuli sibi exercitiū cōpabit. v Quo id est vt. r Probari. i. exercitari. y Et id est etiam. s. qd̄ gras. Amb. Intētio tua/ opi tuo nomē imponit. a Döllis cera. Per silē. pbat q̄ ingeniū licz docile: tñ do/ ctore idiget: sicut ce/ ra mollis licet p̄ate sit q̄libet figurarū/ tñ actu nulla: donec pla stes vel artifex manū apposuerit. b Et plaste. i. formatoris. c Virtute. i. p̄tate. d. Stat. Act. xxij. a. e. Mre militiē. ij. Cor. x. b. f. Dei vel deo. i. per deum. g. Duntionā. i. ra tionū qd̄ se muniunt heretici. h Destru entes: r militam⁹. Re p̄te: nos dico destr uentes cogitatioēs. i. p̄silia eoz mala. Vel rōe suppositi fiat cō/ structio: vt ibi: Pre/ neste sub ipa. i. Ca/ ptiuātes oēm intel lectū. Hoc s̄ p̄sumētēs de ingeniū suo et no/ lentē audire ab alio. k Ab infantia: p̄tra senes elementarios. Quo semel est imbu/ ta recens rē. Thren. ij. c. Hgnū est viro cum portauerit iugū domini ab adolescen tia sua. P̄hs. Mō pa rum differt a iuuetu te assuescere. Pro/ uer. xxij. a. Prouer/ biū est: adolescēs iuz viam suā: etiam cum senuerit non recedet ab ea. Eccl. vij. c. Si liq̄ tibi sūt: erudi illos: et curua illos a pueri tia eoz. l Presby terij: id ē collectionis presbyteroz. Ad p̄e crationē enī ep̄i tres ad minus debent esse episcopi. m Ser/ mone. j. Timoth. ij. a. n. Depixit: id est descript. o Eli gar. i. eligēdā ondat. p. Inquit. Titū. j. b. Expo. Ca. III. q. Antra q̄p/ pe. Hic as/ signat die ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

ro differentiam inter

2. Timoth. 3.

Horatius in li. cpi.

51. dif. q̄ i alt.

De temp. or. c.

si archiepus.

Prologus

Jeronomio . xxxij . a .
a Daniel . xij . b .
b Sacratissime . i . se
cretissime pp̄t diffi
cultate . vel sacrissime
quia de incarnatione
sibi et morte ei et die
iudicij agit . c Fir
mamētū : qd plus est
subaudi : iux . j . Co
rinth . xv . f . Differt
stella a stella in clari
tate . d Electiois .
Dei . ix . c . e Quia
vas legis . Ergo dñs
elegit paulū quia vi
dit eum idoneum : qd
fallum est : qz gratui
ta penitus est electio
dei : ergo hic agit de
electione predicatio
nis nō predestinatio
nis . f Pharisēi stu
pent in dñi doctrina .
Mat . vij . d . g In
petro . Act . iij . c .
h Enim : id est sed .
i Quē qd scriptum est
Deo dicitur : i . i . id ē
docibiles vel dociles
dei : Reuera docibi
les deo erāt . k Mi
si forte et . Forē vos
vultis dicere eos im
peritos quasi rusti
cos : Sed hoc impro
bat Hiero^o pbans q
a deo edocti sunt .
• Eia . 54 . b .
• l Imperitus . ij .
• Cor . xj . b . m Ser
mone : lingua mater
na . n Scientia : in
spirata supple .
o Johannes rusti
cus : genere . p Pi
scator : supple officio .
q Et vii . q . d . Non
didicit hoc ab homi
ne : quia in doct^o pisca
tor erat quādo voca
tus fuit : ergo a deo
habuit hoc : et ita ve
rum est q fuerit do
cibiles deo .
• Luc . 2 . f .
• Job . 1 . a .
r Logos : logos .
Logos et verbū idē
sunt . Et sicut logos
multa significat : sic et
verbū . Et quia pos
set aliquis credere q
verbū in vna signi
ficatioe pueniret chri
sto et nō in omni : ostē
dit Hiero^o q i omni .
• s Expositio Ca . V .
• t De doctus
• u Plato . Sapi
entiaz diui
nam remouet a phi
losophis : dicens hic

ptione iusti viri : cū cū arbori vite dauid que ē in para
diso cōparet : int ceteras vir
tutes etiā h intulit : In lege
dñi voluntas ei : et i lege eius
meditabit die ac nocte . Da
niel i sine sacratissime visio
nis : iustos aut fulgere sic stel
las : et intelligentes : id ē do
ctos qsi firmamētū . Thides
qstū int se distēt iusta rustici
tas et docta iusticia . Alij stel
lis : alij celo ppāt : Quē iux
ta hebraicā vitatem : vtrūqz
de cruditis possit intelligi .
Ita enī apud eos legimus :
Qui sūt docti fuerint : fulge
būt qsi splēdor firmamētū : et
q ad iusticiā erudiāt multos
qsi stelle i ppetuas eternita
tes . Cur paulus ap̄lus vas
electiois : Nempe qz vas le
gis : et scripturarū scārū ar
mariū . Pharisēi stupent in
dñi doctrina : et mirāt in pē
tro et iohāne : quō legē sciāt
cū lras nō didicerit . Quic
qd enī alijs exercitatio et qti
diana in lege meditatio tri
buere solet : illis h spūsan
ctus suggererat : Et erāt iū
qō scriptū ē : Deo dicitur : i . i .
docibiles deo . Duodecim
ānos saluator impleuerat :
et in tēplo sedēs de questio
nib^o legi interrogās : magis
docet dū prudēt interro
gat . Nisi forte rusticum pe
trū : rusticū dicam^o iohānez :
qrū vtrūqz dicere poterat : Et
si impēri^o sermōne : nō tamē
sciētia . Iohes rusticus :
piscator : in doct^o : Et vnde il
la vox obsecro : In p̄cipio
erat verbum : et verbum erat
apud deū : et de^o erat verbū :
r Logos : logos gr̄ce : multa
significat . Nā et verbum ē : et
ratio : et supputatio : et causa
vniuscuiusqz rei p quā sunt
singula q subsistūt : q vniuer
sa recte intelligim^o in christo .
• s De doct^o Ca . V .
• t Plato nesciuit : h de
mosthenes eloquēs
• u ignorauit . Perdā inqt sa
pientiā sapiētū : et prudenti
am prudētium reprobabo .

Vera sapia p̄det falsam sa
pientiā . Et q̄q̄ stulticia p̄
dications i cruce sit : tamen
paulus sapiam loquit̄ int̄
p̄fectos . Sapias aut nō se
culi hui^o : nec principū se
culi isti q destruunt : si loqui
tur dei sapias i mysterio ab
sconditā : quam p̄destinavit
de^o ante secula . Dei sapia
christ^o est . Christus enī dei
virt^o et dei sapia . Nec sapia
in mysterio abscondita est : de
q et noni psalmi titulus pre
notatur : Pro occultis fili .
• a In q sunt oēs thēsauri sapi
entie et sciētie dei absconditi .
Et q in mysterio abscondit^o
• b erat : p̄destinatus ē ante se
cula . P̄destinatus aut et
p̄figurat^o in lege et p̄phetis :
• c Un^o et prophete appellaban
tur vidētes : qz videbāt eū
• d quē ceteri nō videbāt . Abra
am vidit diem eius et letat^o
• e est . Apiebant celi ecēchieli :
q pp̄lo pctōri clausi erant .
Reuela inqt dauid oculos
meos : et p̄siderabo mirabilia
de lege tua . Lex enī spirita
lis ē : et reuelatione opus est
• s vt intelligat^o : ac reuelata s̄
cie dñi gloriā contēplemur .
• b Liber i apocalypsi septē si
gillis signat^o ostendit : quē si
• i dederit hōi scienti litteras vt
legat : r̄ndebit tibi : Non pos
sum : Signat^o ē enim . Q̄ti
hodie putant se nosse lras :
tenēt signatū libz : nec apire
possunt nisi ille reserauerit
• k q̄ habet clauē dauid : q apē
rit et nemo claudit : q claudit
• l et nemo aperit . In actibus
ap̄loz sc̄tus eunuchus : imo
vir (sic enī eum scriptura co
gnominat) cū legeret Esaiā
pp̄ham : infrogat^o a philip
po : putas ne intelligis q le
gis : r̄nditqz : Quō possum
• m nisi aliqs me docuerit : Ego
vt d me iterum loqr̄ : nec san
ctior sum hoc eunuchō : nec
studiosior : qui de ethiopia :
id est d̄ extremis mūdi fini
bus : venit ad templū : reliqt
aulam regiam : et tant^o ama
tor diuine sciētie fuit : vt etiā

ad commendationes
sacre scripture : q ne
scit litteras qui eam
ignorat . S̄ qd dicit
hic platonem ignora
re : videtur contrariū
Augustino dicēti su
per epistolam Col
lij . q plato habuit
noticiam de patre et
filio : sed incarnatio
nem non nouit . Sed
non est : quia q hic di
citur nescire : intelligi
debet ante descensum
in egyptum . vel sup
plendus : nesciuit per
se : sed in libris moy
si hoc didicit . vel ne
sciuit : qz imp̄fecte sci
uit . vel nesciuit : id est
inutilit sciuit . vel ne
sciuit : distincte et pro
prie . t Perdā in
quit . j . Cor . j . c . Ab
dias ante medium :
Perdam sapientes d̄
idumea : et prudentiaz
de monte efau . Esa .
xxix . e . Peribit sapi
entia a sapiētib^o eius :
et intellectus prudē
tium eius absconde
tur . Contra hierusa
lem loquitur . Ps . 118 .
• v Et q̄q̄ stulticia :
id est q̄uis predica
tio crucis stulticia re
putetur : t Amē
paulus sapiētiam lo
quitur inter p̄fectos .
• j . Cor . ij . b .
• y Principum : id est
philosophorum .
• z Christus enī dei
virtus . j . Cor . j . d .
• a Thēsauri sapien
tie . Col . ij . a .
• b P̄destinatus .
• Roma . j . a . c Ci
dētes . j . Reg . ix . b .
• d Abraam . Job .
vij . g . e Ecēcheli .
• Ecēch . j . a . f Re
uelatione . Ro . vij . c .
• g Facie domini . ij .
• Cor . ij . d .
• h In apocalypsi . v .
Septem sigillis : id ē
septem sacramentis .
• i Domini scienti .
• Esaie . xxx . d .
• k Qui aperit . Esa .
xxx . g . Apocal . ij . b .
• l In actib^o . vij . e .
• m Docuerit . Ecce
quomodo probat q
necessaria est magi
stri doctrina .

Latebat i lra. Hoc est s gloriu supfluitate. In lra eni est iesus: s clausus: ideo q vult inuenire eu lras inspiciat. b In deserto. i. i sacra scriptura: que qst de fta tue erat: et inulta: s poftea p fctos exposito: res declarata e: et ornata: sicut fons pzi de fert: et incult: pede tentim ebullit: et inde i magnu fluuiu excre fat. Et philipp: pl repperit i eunuch: q fuit fons ecclefie: sed tuc defert: et p ipfum philippu erudit: repperit eunuchus.

Perftricta sunt. Hoc e d comeditioe sacre fcture et doctri ne. Expo. Ca. VI.

Taceo d gra maticis re. In h capi tulo inuehit le iero s indoctos mgtos: q pzi fut canalis qz cocha: et ampullose lo quet: et exponetes sacra scriptura ex suo fenfu: no iuz sanctoru auctoritate: et eos q studet phis: sacre scri pture studis postpo fitis. e Et vtilis/ fima. i. multu vtilis. f To mathmaticam.

Rones. i. logica. b Elum. i. phisica vel ethica. i. Di nozes artes: scz me chanicas. k Lana ri: q faciunt panos.

Et fullones: q tin gnt panos. m Ten dicant. i. vdicare pu tant. n Delirus: discors scz. o Afeminis: ad lram: vel fe minis. i. effeminar. p Audacia. i. teithe ritate: Putant: q

Nec scire. q. d. fenfu fcture ad fenfu suu retorquer: cu ecouer/ so debeat esse: Sen/ sus eni sacre fcture studio gred: est facie dus. r Quasi n le gerim: ptnua: incogrua aptant testimo nia: qsi no legerimus homerocentonas: qz scz incogrua adapta re conat incarnationi

in vehiculo sacras lras lege ret: Et tn cu librū teneret: et verba dñi cogitatione con ciperet: lingua volueret: la bijs psonaret: ignorabat eu que in libro nescies venera bat. Venit philipp: ondit ci iesum: q clausus latebat i ltera. O mira doctori vir tus: Eade hora credidit eu nuchus: baptizat: fidelis et fctus est: ac magister d disci pulo pl in derto fonte ec clesie: qz i aurato synagoge templo repperit. Nec a me pstricta sunt breuif (neqz eni epistolari angustia eu/ gari longi patiebat) vt intel ligeres te in scripturū sanctū sine pxiuo et monstrante se/ mitam non posse ingredi.

Taceo de Ca. VI. gramaticis: rhetori/ bus: phis: geome/ tricis: dialecticis: musicis: astronomis: astrologi: medi cis: qz sciētia mortalib: satz vel vtilissima e: et i tres ptes scidit: em to mathmatica: i do ctrinā: eis loyom: i rōnem: b xai thm epi moym: et vsum. i Ad mūdres artes veniā: et que non tam loyom: logo: qz manu administrat. Agri cole: cemētarij: fabri metal/ loy: lignoz: qz cesores: lana ri: qz et fullones: et ceteri qui variam supellectilem et vilia opuscula fabricat: absqz do ctore no possūt esse qd cupi unt. Qd medicoy est Dro mittūt medici: tractat fabri/ lia fabri. Sola scripturaruz ars est: qua sibi oēs passim vendicant. Scribim indo cti: doctiqz poemata pas/ sum. Hac garrula anus: hac delyr: senex: hanc sophista verbosus: hac vniuersi pre/ sumūt: lacerat: docēt anteqz discāt. Alij adducto supci/ lio gradia vba trutinantes: inter mulierculas de sacris lris philosophant: Alij di/ scūt proh pudor a femis qd viros doceāt: Et ne parū h sit: qdā facilitate vboy: imo audacia edisserunt alijs: qd

ipsi no intelligūt. Taceo de mei similib: qui si forte ad scripturas fctas post fctas res lras venerint: et sermone pposito aure populi mulse/ rint: qd dixerint: hoc legē dei putāt. Nec scire dignā/ tur qd pphete: qd apli sense rint: s ad sensum suu incon/ grua aptāt testimonia: quasi grāde lit et no vitiosissimū di cendi gen: depauare sentē tias: et ad volūtate suā scri pturā trahere repugnātem: Quasi no legerim homero centonas et vgillocētonas: ac non sic etiaz maronē sine christo possim dicere chri/ stianū: qz scripsent: Jam re/ dit et vgo: redeūt saturnia re gna. Jā noua pgenies ce/ lo demittit alto. Et patrē lo quentē ad filium: Mate mee vires mea magna potētia so lus. Et post verba saluato ris in cruce: Talia pstabat memoras fixusqz manebat. Puerilia sunt hęc et circū/ latorū ludo similia: docere quod ignores: imo vt cum stomacho loquar: nec hoc quidem scire qd nescias.

Idelicet Ca. VII manifestissima e ge nesis: in q de creatu/ ra mūdi: de exordio generis humani: de diuisione terre: de cofusione linguarum: et gente vsqz ad egyptū scribi/ tur hebreoy. Patet ero/ dus cum decem plagis: cuz decalogo: cum mysticis di uinisqz pceptis. In pm/ ptu est leuitic: liber: in q sin gula sacrificia: imo singule pene syllabe: et vestes aaron et tor: ordo leuitic: inspirant celestia sacra. Numeri ve ro: none toti arithmetice: et pphete balā: et qdragin/ taduaz per eremum māstionū mysteria pntent: Deutero/ nomū qz scdā lex: et euāge/ lice legis pfiguratio: nonne sic ea habet q puōra sūt: vt tū noua sint omnia: De ve terib: hucusqz moyses: huc usqz πεπτατευχοy / penta/

christi. s. Home/ ro legitur q Proba li. i. ca. 38. yroz adelphi pcosu/ lis i laude christi sfa/ ta coposuit virgilio/ centonas. i. vgilianis srib: carne de chri/ sto ptextū. Eade vt dicit dicta e cētona. Et qdā sūs homeri incarnationi christi co nata e adaptare: et h e homerocētona. i. car/ men srib: homeri co/ textū: et a centona. s. compositum. Vel a centū tractū est ho/ merocētona: et vgilio centonas: qz plurima volumia pposuit illa centona: centū talib: srib: distincta. Vel a centro: qz hmōi car/ men qbuldā pūctū qsi centris distiguit. Al a centone qd e filtrū. An Juuenal. Intra uit calidū veteri ceto ne lupana. t. Et circulator: qz sic cir/ culus sine caret et p/ cipio: ita i hmōi inq/ sitioib: no est pncipiū neqz finis. An Ari/ sto. hmōi poetaz car mina circulos vocat. Vel ludū circulatorz dic: i q pueri i circulo sedet: et vn: i circūtu pterga currit portās aliqd qd ponit retro aliqū nescientē. Sic isti faciūt: nesciūt vbi ponāt adaptationes suas. Expo. Ca. VII Idelicet ma nifestissima. In h capi tulo ltero: descēdit ad ppositū: ostendēs materiā vniuscuiusqz libri tori: biblię bre uif: sic fit i pmiō su/ p librū Regū: vn et galeatum pmiū seu pncipiū dz: sicut et istud. r. Creatura j. v. Gener. i. et. h. De diuisione terre: r. et. xj. a. Cofusioe xj. b. Cofusioe ad egyptū. xlvj. c. Decē plag. ix. x. xj. xij. d. Decalogo. xx. e. Balā. xxij. xxij. f. Quadrageaduaz. xxxij. g. Scdā: se cūdo data. h. Pa ora sūt: i alijs. iij. li. 4 4

lingua

Doctus 2. li. epi.

De dicitur.

De dicitur.

De dicitur.

De dicitur.

De dicitur.

De dicitur.

De dicitur.

Airg. in buco. eglo. 4.

Enc. 1.

Juuenal. 6. satyra.

Enc. 2.

Prologus

a Quisq; vobis .i. pentateucho.
b Ecclesia .i. Cor. xliij . d . c Job exēplar. Hūc libz: vt dicunt cōposuit moyses: ideo statim post pēntateuchum ponit. d Prosa: vsq; ad tertium ca.
e Versu: a tertio vsq; ad principium xliij. qd nra trāslatio n potuit obfua re. f Pedestri .i. humili: Sermonē: a principio xliij. vsq; ad filiē. g De ceteris: supradictis ab eo. h Ad cauti us .i. fidelius.
i Inquit . xix . d . k Alius: licet alterat. l Simu .i. mente. m Ad iesum .i. iosue q; z iesus dicitur est: filius naue. n Transit iij. o Hostiū: a vij. vsq; ad .xliij.
p Terrā victori: a xliij. vsq; ad .xliij. q Emittē agnum: xvj . a . r De pētra: id est de ruth. s Samuel in beli. Liber regū fin nos distinguūt in qutu or libros: fin hebreos i duos: qru p m dicit Samu el: continens duos primos: alit dicitur Dalachim: id est regū: continēs duos vltimos.
t Dormio .i. Regū .iij . d . v Occisione .i. Regū .iij . b . r Sadoch .iij . Regū . viij . d . David ij . Regū . ij . a . y Salomone . iij . Regū . iij .
5 Bechonia . iij . Regū . xliij . a Hieroboā . iij . Regū . xij . b Assyrios . iij . Regū . lviij . c Hereticorum . Per regnum iuda ecclesia: per regnū israel heretici.
d Osee crebro nominat .i. Jezeael: ciuitas est.
e Lausam . ij . f Reditum . iij .

a tēchus: qd qnq; vrbis loq
b se velle apls i ecclesia gloriat.
c Job exēplar patientie: que nō mysteria suo sermone complectit: Prosa incipit: versu labi
f tur: pedestri sermōe finit: omnesq; leges dialectice: ppositione: assumptione: confirmatione: conclusionē determinat. Singula i eo vba plena sunt sensib:
g Et vt d ceteri sileā: resurrectio nē corporū sic pphetat: vt nullus d ea vel manifesti vel cāu
i n scripserit. Scio inquit q redemptor me viuat: z i nouissimo de terra surrecturus sum: et rurū arcūdabor: pelle mea: quē visurus suz egoipse: z oculi mei p specturi sunt: z nō ali.
k Reposita est hęc spes mea in sinū meo. Ueniam ad iesum naue: typū dñi: non solū in gestis: verumetiam z in nomine.
l Transit iordanē: hōstū regna subuertit: diuidit terrā victori pplo: z p singulas vrbes: viculos: montes: flumina: torrētes atq; cōfinia ecclesie: celestisq; hierusalem spiritualia regna describit. In iudicū libro: qd pncipes populi tot figure sunt. Ruth moabit: esaię explet vaticiniū dicit: Emittē agnū domine dñatorem terre: de pētra deserti ad montem filie sion.
s Samuel in beli mōrtuo: z in v occisiōe saul: veterē legē abolitā: porro i sadoch atq; dauid noui sacerdotij nouiq; impij sacramēta testat. Adalachim id ē tertū z quartū regū liber: a salomone vsq; ad iechonias: z ab hieroboā filio nabath vsq; ad osee: q ductus est in assyrios: regnū iuda z regnū describit israel. Si historiam respicias: verba simplicia sunt: si in lra sensum latentē: ecclesie paucitas z hereticorū ptra ecclesiam bella narrāt. Duodecim prophete in vni voluminis angustia coartati: multo aliud q sonat i lra pfigurant. Osee crebro noiat ephraim: samariā: io seph: iezeael: z vxorē fornicariā z fornicatiōis filios: z adu
c terā cubiculo clausam mariti:

multo tpe sedere viduam z sub veste lugubri viri ad se rēditū p̄stolari. Jobel fili phatuel describit terrā duarum tribuum: herucha: bruchō: locusta z rubigine vastante consumptam: z post euerisionē prioris ppli: effusum iri spiritū sc̄m sup fudō dei z acillas: id ē sup centū viginti credētū noia: z effusum iri i cenaclo sion. Qui cētū viginti ab vno vsq; ad quidecim paulatim z p incrementa surgētes: quidecim graduū numez efficiūt: qui i psalterio mystice p̄tinent. Amos pastor z rusticus z ruborū mora distringēs: paucis vbis explicari non pōt. Quis enī digne exprimat tria z q̄ttuor scelera damasci: gaze: tyri: idumę: filioz amon z moab: z in septimo octauoq; gradu iude z isrl: Hic loquit ad vaccas pingues q sūt i monte samarię: z ruiturā domū maiorē minorēq; testat. Ipse cernit fictorē locustę: z stantē dñm sup murū litū v ad amātinū et vncinū pomorum atrahētē supplicia pctōrib: z famē in terra: nō famē panis neq; sitim aque: s̄ audie di verbū dei. Abdias q interpretat seru dñi: p̄tonat cōtra edom z sanguineū terre nūq; fr̄s qz iacob sp emulū hasta pcutit spiritali. Jonas columba pulcherrima: naufragio suo passionē dñi pfigurās: mūdū ad penitentiā reuocat: z sub noie nunciū salutem gentibus nūciat. Adicheas d morasthi cōheres christi: vastationē annūciat filie latrōnis: z obfidionē ponit ptra eā: qz nullā p̄cussit iudicū israel. Hāu solator orbis: increpat ciuitatem sanguinū: z post euerisionē illi loquitur: Ecce sup mōtes pedes euāgelizātū z annūciantū pacē. Abacuk luctator fortis z rigidus: stat sup custodiā suā et figit gradū sup mōitio

g Prestolari: id est expectare.
h Herucha zc . i . quibus designantur quattuor vicia quattuor virtutibus contraria.
i Seruos dei . ij . g . k Et effusus .i. sp̄m sc̄m: effusū nūc: tūc effūdēdū. Eph . i . c . Sp̄m p̄missiōis sc̄o q ē p̄gn̄ hereditarię n̄re. l Ab vno vsq; . Numerā ab vno vsq; ad quidecim oēs numeros colligendo: et sūma ē cxx . Et best: l Qui cxx . zc . Ad xv . ascendit q charitātē implet: q xv . affectū bz . i . Cor . xliij . b . ibi Charitas patiens ē: benigna zc . Vn̄ val matica debet hie al trinsicus xv . ordines simbarū. Item ad . xv . ascendit: q mā data veteris ac noui testamti custodit: iū illud Ec̄s . xj . a . Da partes septē necnō z octo . Talis ascendit p . xv . gradus q erat i tēplo. Dich . v . b . Suscitabit dñs sup eū septē pastores z octo p̄mates . Item q p vrutes xv . graduū ascendit: vt d: sup p̄s . habebit sp̄m sanctum q in . cxx . dīci pulos missus est. m Quattuor scelera . i . et . ij . n Gradus: id ē loco . o Pin gues . iij . p Datorē . vi . q Cernit victores . vij . r Adamantū: fin lxx . s Ancinū . viij . t Famē panis . viij . v Terre nū . i . fr̄m . x Percutit . i . vnum solum ca: habet Abdias . i . y Naufragio . i . j . z Salutem . iij . a Cōheres: id est qui interpretat cōheres christi. b Latronis . v . c Hāu cōsolator: supple interpretatur. d Increpat . iij . e Euāgelizantis . j . in fine. f Fortis . i . g Super custodi / am . ij .

Al. decem
Al. duodecim

25. dif. ecclesie
stica . s . dalmata
tici: p archidi.

Operuit. iij. Cornua i manib' .i. seculi praesentes. Ad litteram cornua i manib' eius. i. man' ei' i cornib' cruc. by. p'allage. c. A porta piscium. i. curiosoz. d. A secunda: carnis co cupiscentia. e. Collib' .i. su perbie. f. PV le: hierusalem. g. Templum. i. h. Ego. ij. i. Iesum vesti bus. i. sacerdotez magnu. k. Sor didis. iij. l. Aureu. iij. m. Nigros. vi. n. Filium. ix. o. Mo e mibi. i. p. Secundus. i. hieremias. q. A facie. i. r. Pardu. xij. s. Cern' .i. eze chiel. t. Et fi ne: a xl. vsq ad fine. v. Benele os an' anos. xxx. id e vsq ad iudi ciu' ratiōis. h'oc est ytra nouellos mgros. S; e sene cus ment: de q Sap. iij. b. Se nect' venerabil' e no diuturna neq numero anoz co putata: Cui sūt sensus homis: z etas senectut' vi ta immaculata. r. Quartus: da niel. f. y. Tem por. ix. s. Et totius mundi. i. r. xi. et. xij. a. Philobistori cus. i. amatoz hi storiar. b. Pre cisu. ij. e. c. Si monides: lyric poeta fuit. Alij dicūt symphoni des: a sympho nia. d. Pinda rus fuit sympho nista: vel sim ali os grec' poeta. e. Alceus: lyri cus poeta. f. Flaccus: id e horacius. g. Catull' : poe ta veronēsis; de

ne: vt christu in cruce pteplet: et dicat: Operuit celos gloria eius: z laudis ei' plena est terra: Splendor ei' vt lux erit: cornua in manib' ei': ibi abscondita est fortitudo ei'. Sophonias speculator z arcanozu dñi cogitoz: audit clamorem a porta pisciu z heulatu a secunda: z co tritione a collibus. Indicit qz hululatu habitatoribus pile: qz pticuit ois pplus chanaan: disperfi sunt vniuersi qui inuoluti erāt argento. Agge' festiu' z letus: q seminauit i lachrymis vt in gaudio meteret: destructum templu edificat: desiqz patrem inducit loquentē: Adhuc vni modicuz: z ego comouebo celum z terrā z mare z aridam: et mouebo oēs gētes: z veniet de siderat' cunctis gentibus. Zacharias memor dñi sui: multiplex in ppheta: iesum vestib' sordidus: z lapidem oculoꝝ se prem candelabruꝝ aureu cum totidem lucernis qt oculis: duas qz oliuas a sinistris lampadis cernit z dextris: vt post eqs nigros: rufos: varios: albos: et dissipatas quadrigas ex ephraim: z equum de hierusalem: pau perem regem vaticinet: z p dicit sedentē super pullum filium asine subiugalis. Malachias aperte z in fine omniu ppheta ru: de abiectioe isrl' z vocatio ne gētū: Non e mibi ait volū tas in vobis: dic dñs exercitu um: z mun' no suscipia de manu v'ra. Ab ortu eni solis vsq ad occasum: magnu est nomen meū in gentib': z in omni loco sacrificat z offertur nomini meo oblatio munda. Esaiam: hie remia: ezechielem z danielm: qz possit vel intelligere vel expo nere: Quoz prim' non ppheti am mibi videt texere sed euangeliu. Secundus virgam nuceā et ollam successam a facie aq lo nis: z pardu expoliatu suis coloub': z qdruplex diuersis me tris nectit alphabetu. Tertius principia z finem tātū habet ob scuritibus inuoluta: vt apud hebreos ipse ptes cum exordio geneleos an' anos triginta non

legant. Quart' vo q z extrem' inter qtuoz pphetas: tempozu consci: z totu' mudi philobisto ricus: lapidē precium de monte sine manib' z regna oia sub uertētē: claro sermōe pñciat. David simonides nr: pindar' et alceus: flaccus quoqz: catul lus et serenus: christu lyra per sonat: z in decachordo psalte rio ab inferis excitat resurgen tem. Salomon pacific' z ama bilis dñi: mores corrigit: natu ram docet: ecclesiā iugit z christum: sanctaruqz nuptiaru dul ce canit epithalamiu. Hester in ecclesie typo populu liberat de piculo: z interfecto aman: q in terpretat iniquas: ptes iuuu et diem celebrē mittit in posteros. Paralipomenon liber instru menti veteris em' ioh' epito me: tant' ac talis e: vt absq illo si qz sciētā scripturarū sibi vo luerit arrogare: seipsum iride at. Per singla qppe noia iun cturasqz verboꝝ: z pternisse in regū libris tangunt historie: et innumerabiles explicant euan gelij qzestiones. Esdras z nee mias adiutor videlicet z cōso lator a dño: in vnum volumen artant: instaurant tēplū: muros extruūt ciuitat: omisqz illa tur ba populi redeūt in patriam: z descriptio sacerdotū: leuitarū: israēl: pseytoꝝ: ac p singlas fa milias muroꝝ ac turru opa di uisa: aliud in cortice preferunt: aliud retinent in mēdulla. Cer nis me scripturarum amore rap tu: excessisse modum eplē: z tñ nō implese qd volui. Audiuimus tñ qd nosse / qd cupe de beam': vt z nos qz possum' di cere: Concupiuit aia mea desi derare iustificaciones tuas in oi tpe. Ceterū socraticū illud im plet in nob: h'oc tñ scio qd nō scio. Tāgam z nouū breuit te stamētū. Mattheus: marcus: lucas z iohes / quā dñga dñi et v'ru cherubin / quōd interpretat sciētē plenitudo: per totū corp' oculati sunt: scintille micant: discūrrunt fulgura: pedes ha bent rectos z in sublimē tendē tes: terga pennata z ybiqz vo

quo dicit Quid' + Quid' de sine us: Dantua vir titulo in fi. gilio gaudet zc. b. Hores: i p uerbis i Ma turaz: in ecclesia ste. k. Ecclesia: in canticis. l. Epithalami um: carmen nu ptiale. m. Int secto amā. vij. n. Epitome. i. sūma vel recapit ulatio. o. Que stioes: d diuersi rate genealogie. p. Instaurat. iij. q. Huros: a. iij. neemie vsq ad vij. r. In cor tice: littere sup ple. s. In me dulla. i. in sensu spūali. t. Ce terū. i. pterea. v. Ad nescio: id est me nihil scire. Sed quomodo poterat hoc so crates vel hiero nym' dicere cum esset falsum? So lutio: Nihil scit homo plene vuz est i via: et e: scio qz nihil scio pfe cte. x. Quadri ga. Cant. vj. d. y. Et vez: id est verus cherubin. Cherubin ipro prie accipit: Est eni numeri plura lis z generis ma sculini: h' aut po nitur singularit' z neutri generis. 5. Quod. i. qut. a. Oculati sūt: id est pterita de clarat z pscia z futura b. Scin tille micant: ex emplo alios accē dunt ad bonū. c. Discūrrūt ful gura. i. cōming riones: quibus a malo reuocat. d. Pedes habēt rectos. Pedes sunt amor dei et primi: recti p in tentionē ad deū. e. Tendentes. Ezech. i. b. f. Terga: onera ti labore ppf de um. g. Penna

ps. 115.

ps. 118.

Prologus

ta: & turbus. a Tenet se muruo: qz idem dicitur: vñ r vñ p aliū exponit. b Pergat qz cunqz: qz i oib' abiecta ppria voluntate: implere voluntate ei' cupiunt. c Paulus apłs ad septe. i. Rom. Cor. Galat. Eph. Phil. Col. Thessal. d Extra numeru ponit: qz dicunt ea nō esse pauli: s; luce vel demetris: sed male. e Lecutiat. i. parū viderat f. Ista meditari. Eccl. i. i. si. Beat' q in istis dicit bonis: q ponit illa i corde suo sapiens erit semp. g. Jam h: id ē in his. h. Octo nem. i. plebē. i. De tulās. i. petulātia r hebetudo faciunt sepe vt qd putet se scire qd nescit. i. Radices: id ē frutes. l. In celo fixi sunt: p intentionem. m. Sedenti. i. audienti: qsi diceret: velle esse p qd audiet. Aliq libri hnt hāc litterā: Sed velle me fateor: sed eniti me pfito: Et ē sensus: nō polliceor me nosse: s; fateor me velle hoc. f. nosse: sed pfito: me eniti ad h. Cogitēdū. Et qsi diceret ei: qd tuus esset magister: Ipse responderet: nō magisterium renuens rē. Aliqui libri hnt: Sedēti me pfero: r tūc est ibi puctus: velle me fateor. f. nosse h: sedēti etiā. i. torpenti me pfero: in h q volo h: nec tū volo eē magister s; comes. n. Apitur. Dat. vij. a. Lu. xi. b. o. Discamus in terris quoz nob sciētia pseueret. i. nō vana: qru scia perit. Cōtra: qm ois sciētia destruet. j. Cor. xij. c. Solutio. Destruetur scia fm ipfectionez et modus: manebit fm subam. Tel dic: sciētia pseueret. i. fruct' sciētie.

Expositio Ca. VIII.
Emo. Et qz tardū videt ei vt spoliēt eis q sibi cursuro ad brauiū sunt impedimēto: pferunt si vult renūciare seculo: vel tā mente renūciavit. q. Renūciaturus seculo: vbi ē mora.

Col. 4. d.
 2. Cor. 8. c.

Ar. sed eniti me pfito

a litantia tenet se mutuo si
 b in rota voluunt: r qsi rota
 c duxerit. Paul' apłus ad
 septē scribit ecclias: octa
 uā enī ad hebreos a ple
 risqz extra numerū ponit.
 Timotheū instruit ac ti
 tū. Philemonē p fugiti
 uo famulo depcat: super q
 tacē meli' puto: q pauca
 scribere. Act' apostolorū
 nudā qdez sonare vident
 historiā: r nascētū ecclēsie
 infantā texere: s; si noue
 rim' scriptorē eoz lucā eē
 medicū: cui' laus ē in euā
 gelio: aiaduertim' pariter
 oia verba illi' anime lan
 guētū esse medicinā. Ja
 cobus: petrus: iohānes: iu
 das: septē eplās ediderit:
 tā mysticas qz succictas: r
 breues pī ac lōgas: Bre
 ues in v'bis: lōgas i sentē
 tijs: vt rar' sit q nō in earū
 lectiōe cecūtiat. Apoca
 lypsis iohis: tot habet sa
 cramēta: qz v'ba. Parū
 dixi: r p merito volumis
 laus ois inferior ē. In ver
 bis singul' mltiplices latēt
 intelligētie. Pro te frater
 charissime inter hec viuē:
 f ista meditari: nihil aliud
 nosse: nihil q'rere: Nōne
 s tibi videt iam h in terr' re
 gni celest' hitaculū: No
 lo offendaris i scripturis
 scis simplicitate r qsi vi
 litate verboz: q vel vitio
 interpretū vel d' industria
 sic plate sunt vt rusticam
 b cōcōnē faci' instruerēt:
 et i vna eadēqz snia aliter
 doct' alit' audiret idoct'.
 i. Nō sū tā petulās r hebes
 vt hec me nosse pollicear:
 et eozum fructus carpere
 f qz rādices i celo fixē sūt:
 m sed velle fateor: sedēti me
 pfero: mgrm renuens: co
 mitē spōdeo. Petētū da
 n' tur: pulsant' apłi: qres i
 uenit. Discam' i terr' qz
 nob sciētia pseueret in ce
 lo. Obuijs te manib' exci

piā: Et vt icpte aliqd ac d
 hermagore tumiditate ef
 futiā: qēqd qherl: tecum
 scire conabor. Habes h
 amātissimū tui frēm euse
 biū: q lrarū tuaz mihi gra
 tiā duplicauit: referēs ho
 nestatē mox tuoz: pteptū
 seculi: fidē amicitie: amo
 rem christi. Nā prudētā
 et cloquij venustatez etiā
 absqz illo ipsa epla pferē
 bat. Festina qso te: r herē
 ti i salo nauiculē funē ma
 gis pcedē qz solue.
Emo. Ca. VIII.
Renūciatur' seculo
 bene pōt vendē q
 ptepsit vt vederet. Quic
 qd in sūpt' d tuo tuler': p
 lucro computa. Antiquū
 dictū est: Auaro tā deest
 qd hz qz nō hz. Credē
 ti tot' mūdus diuitiarū ē:
 Infidel' aut etiā obolo i
 diget. Sic viuam' quasi
 nihil hntes: r oia possidē
 tes. Uict' atqz vestit' diui
 tie chustianoz. Si habes
 i p'ate rē tuā v'ede: si nō ha
 bes: p'ice. Tollēti tunicā/
 r palliū relinqndū ē. Sci
 licet nisi tu sp recastinās/
 et diē d die trahēs caute r
 pedetentim tuas possessi
 unculas v'edider': non hz
 v christ' vñ alat paupes su
 os: Totū deo dedit qui se
 obtulit. Apłi nauē tm r
 rētia reliquerunt: Vidua
 duo grā misit i gazophy
 lacū: r pferitur crepti diui
 tijs. Facile ptenit oia / q
 se sp cogitat esse mortuz.

Explicit epla scī Hieronymi p'sbyteri ad pauli nū p'sbyterū. Incipit p'log' scī hieronymi p'sbyteri in p'etateuchū moysi.

Desiderij mei
 desideratas
 accepi epi
 stolas: q q
 dā p'sagio fu
 a turoz cū dāniele sortit' ē
 nomē: obsecrāt' vt rāssa

r. Hū pōt v'edere q cō
 tēpsit rē. qz negociatio
 vix sine pctō fit. Aut
 ptempfit intm vt ven
 deret: in sūpt' supple fa
 ciēdos. s. Quasi nihil
 hntes. ij. Cor. vj. b.
 r. Tunicā. Dat. v. f.
 v. Tū alat: immo hz r
 hēbit nauē: Dat. iij. d.
 r. Duo gra. Lu. xxi. a.

Desiderij mei
 desideratas
 accepi epi
 stolas: q q
 dā p'sagio fu
 a turoz cū dāniele sortit' ē
 nomē: obsecrāt' vt rāssa

Desiderij mei
 desideratas
 accepi epi
 stolas: q q
 dā p'sagio fu
 a turoz cū dāniele sortit' ē
 nomē: obsecrāt' vt rāssa